

การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of the Thai Language Teaching Package to Develop Reading Comprehension Skills Using the SQ3R Technique Learning Area of Thai Language Grade 6 Students

กุลกนก จันวันดี¹ ภัทรธร จันวันดี²
E-mail: Journal.snru@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 37 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน SQ3R แผนจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20-0.67 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.31-0.74 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t -test (Dependent Sample) ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.92/76.62 ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดการสอน, ความสามารถในการอ่านจับใจความ, ความพึงพอใจ

Abstract

The purpose of the research is 1) Develop and find the effectiveness of the reading comprehension teaching package using the SQ3R technique for Grade 6 students to be effective in accordance with the criteria 75/75 2) Compare the reading comprehension ability of Grade 6 students.3) Study the satisfaction of the students who study with the teaching package. The sample consisted of 37 students in Grade 6 students by Cluster Random Sampling. Tools teaching reading comprehension using the teaching technique SQ3R, Learning management plan, The Reading Comprehension test with difficulty (p= 0.26 -0.67) discrimination (r=0.31-0.74) Reliability 0.75 Satisfaction test. Statistics used mean, percentage, standard deviation, t-test (Dependent Sample) The result of the research shows that the Efficiency of the Reading Comprehension Series as 73.92/76.62 Ability to read comprehension after using the teaching package Statistical significance at the level of .01 and the students were satisfied with the high level

Keywords: teaching package, reading comprehension ability, satisfaction

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญสำหรับคนไทยทุกคนเพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ภาษาไทยยังเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นความมั่นคงของชาติและเป็นมรดกอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้เพื่อเป็นเครื่องแสดงว่าชาติไทยเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่และมีวัฒนธรรมมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 8) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้วิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มวิชาทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและการประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและช่วยอนุรักษ์ภาษาไทยไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

¹ ครูประจำโรงเรียนภูดินแดงวิทยา ตำบลหนองสนม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบัณฑิตกรรมและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากความสำคัญดังกล่าว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนโดยเนื้อหาประกอบด้วยทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ในส่วนของทักษะการอ่านจะมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเนื่องจากเป็นทักษะที่มีกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน (พัชนี บุญรพี, 2550: 1) มุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ คือ มีความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 5) ซึ่งการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดสมรรถนะดังกล่าวจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพดังที่ อุทุมพร ตรังคมบดี (2543: 99) ที่กล่าวว่าทักษะการอ่าน นับเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานด้านภาษาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ มีคำกล่าวว่า “ทักษะการอ่านเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญ” นอกจากนี้การอ่านยังเป็นอาหารสมองที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาและตอบสนองความต้องการทางด้านอารมณ์และจิตใจ เพราะผู้ที่เข้าถึงการอ่านสามารถดำเนินชีวิตได้ตามที่ต้องการมีความเข้าใจ สังคมโลกและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2546: 11) ผู้เรียน แต่ละคนย่อมมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน (Bloom, 1964: 56) ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความจากสื่อความหมายต่างๆ ที่ได้พบเห็น การอ่านเป็นการสื่อความหมายทางความคิด อารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ซึ่งผู้เขียนถ่ายทอดไปยังผู้อ่าน การอ่านจึงเป็นสิ่งที่ต้องใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและความสามารถหลายด้านเพื่อทำความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ของผู้เขียนตามที่คุณเขียนสื่อความหมายถ้ามีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างดีแล้วจะทำให้ผู้อ่านเกิดกระบวนการคิดอย่างมีระบบและนำไปใช้ประโยชน์ตามต้องการของตนเอง การจดจำตามตัวอักษรเพียงอย่างเดียวโดยปราศจากความคิดความเข้าใจก็ไม่ใช่การอ่านที่แท้จริงดังที่ สมุทฺร เช่นชวานิช (2540: 73) กล่าวว่า ความเข้าใจถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอ่านถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลยก็อาจจะกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น และการอ่านในลักษณะนี้จึงเป็นได้แค่เพียงเห็นตัวหนังสือปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษเท่านั้น ไม่สื่อความหมายอะไรทั้งสิ้น นอกจากจะทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์แล้วยังไม่ได้อะไรจากการอ่านนั้นอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบัน พบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย อาจเป็นเพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่เข้าใจยากและนักเรียนไม่เห็นคุณค่าว่าจะเรียนไปเพื่ออะไร ครูผู้สอนมุ่งเน้นสอนแต่เนื้อหาเพียงอย่างเดียว การเรียนการสอนก็จะสร้างความเบื่อหน่ายให้แก่ผู้เรียน การเรียนก็จะเป็นในลักษณะการท่องจำ ทำแบบฝึกหัดให้ความรู้อยู่ฝ่ายเดียว เน้นการบรรยายไม่มีสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ประกอบการสอน ผู้เรียนจึงขาดความสนใจใฝ่รู้ (พองจันทร์ สุขยั้ง, 2554: 46) อีกทั้งโครงสร้างของภาษาไทยหรือไวยากรณ์ของภาษาเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะเป็นระเบียบแบบแผนในการใช้ภาษาของคนในสังคมการไม่รู้ระเบียบแบบแผนของภาษาจนทำให้ใช้ภาษาผิดย่อทำให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาได้ (วรรณิ โสมประยูร, 2553: 14)

วิธีการอ่านแบบ SQ3R เริ่มโดย Francis P. Robinson ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ ได้ศึกษาเทคนิคการอ่านและแนะนำวิธีการอ่านให้กับนักศึกษากจนประสบผลสำเร็จเป็นเวลานาน จากนั้นจึงสรุปออกมาเป็นสูตร หรือวิธีการอ่านสั้นๆ เพื่อให้จำง่ายคือ Survey Q3R หรือ sQ3R มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ (Survey-S) ขั้นถาม (Question-Q) ขั้นอ่าน (Read-RI) ขั้นจดจำ (Recite-R2) ขั้นทบทวน (Review-R3) เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 18-19) ได้กล่าวถึงการสอนอ่านด้วยวิธี sQ3R สรุปได้ว่าการสอนอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นจนถึงขั้นอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การอ่านสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำหรือท่องจำ และการทบทวน ฉันทจักร กันชาติ. (2550: 66) ได้ศึกษาผลการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลงานวิจัยของ นฤมล สนวนพันธ์ (2548: 48) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนอ่านด้วยวิธี วิทยาศาสตร์กับการสอนอ่านด้วยวิธี sQ3R พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี sQ3R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลงานวิจัยของ อธิญา บำรุงกลาง.(2561: 97) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 81.99/85.14 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R จะเป็นวิธีที่จะช่วยปรับปรุงและพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นเพราะเป็นวิธีที่ยืดหยุ่นและเป็นศูนย์กลางและยังเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งคำถาม การจดบันทึกการเล่าถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนสรุปใจความ นอกจากนี้การทบทวนในสิ่งที่อ่าน

ก็ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ และจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

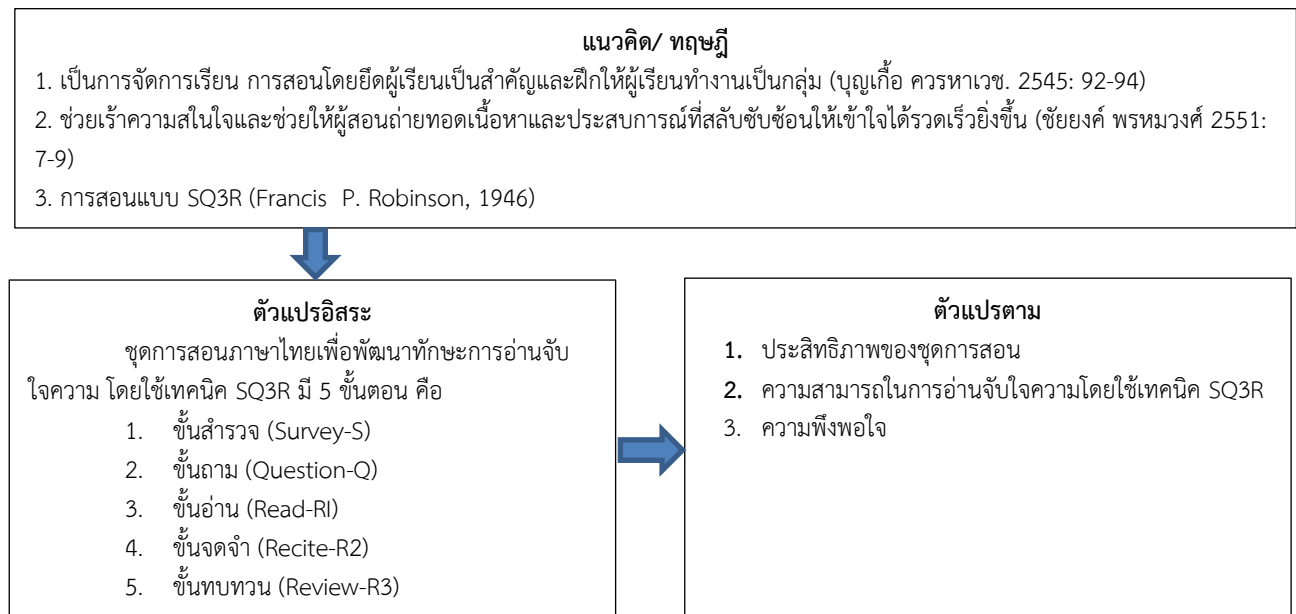
1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากเป็นต้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน แนวคิด หลักการและคุณค่าของชุดการสอน พบว่าชุดการสอนช่วยถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ ที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจได้รวดเร็วยิ่งขึ้นและเป็นสื่อประสมช่วยสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ. 2551: 7-9; บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2545: 92-94)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
การวิจัยประยุกต์
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 235 คน โดยแต่ละห้องมีการทดสอบความสามารถของนักเรียนเหมือนกัน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ห้อง 6/5 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 37 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับทดลอง ได้แก่

3.1.1 ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R มีจำนวน 4 ชุด คือ 1) การอ่านนิทาน 2) การอ่านประกาศข่าว 3) การอ่านโฆษณา 4) การอ่านสารคดี 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน รวมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 ชั่วโมง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20-0.67 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31-0.74 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

3.2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการวิจัยให้ครูประจำชั้นและนักเรียนได้ทราบ

4.2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

4.3 ดำเนินการทดลองตามกิจกรรมที่ได้ออกแบบตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง เมื่อจบแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบและทำกิจกรรมเพื่อเก็บคะแนน

4.4 หลังจากดำเนินการทดลองเสร็จผู้วิจัยได้ให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

4.5 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สถิติ E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556: 10)

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test (dependent – Samples)

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ผลปรากฏแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวนนักเรียน N (37)	คะแนนชุดการสอน				รวมคะแนน (40 คะแนน) E_1	แบบทดสอบหลังเรียน (20 คะแนน) E_2
	ชุดที่ 1 (10 คะแนน)	ชุดที่ 2 (10 คะแนน)	ชุดที่ 3 (10 คะแนน)	ชุดที่ 4 (10 คะแนน)		
รวม	271	280	269	274	1094	567
	E_1/E_2				73.92	76.62

จากตารางที่ 1 ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R คะแนนรวมทั้งหมดจากการใช้ชุดการสอนเท่ากับ 1094 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.92 ทำให้ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 เท่ากับ 73.92 คะแนนรวมแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 567 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.62 ทำให้ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 76.62 ซึ่งปรากฏว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ตามเกณฑ์ของ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556: 10) เนื่องจากบริบทการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการวิจัยเป็นอย่างดี มีการควบคุมสภาพแวดล้อมทางการเรียน ควบคุมห้องเรียนในขณะที่ทำการทดลองใช้ชุดการสอน

2. ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ช่วงการวัดผล	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	37	20	13.38	1.441	11.245**	0.00
หลังเรียน	37	20	15.32	1.082		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.38 คะแนน และมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 15.32 เมื่อทำการเปรียบเทียบคะแนนสอบทั้งสองพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่าชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจและมีทักษะในการอ่านจับใจความมากขึ้น จึงทำให้ผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการสอบถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาจากกิจกรรมการเรียนรู้	4.34	0.63	มาก
1.1 เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องน่าสนใจ	4.10	0.37	มาก
1.2 เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป	4.30	0.89	มาก
1.3 การเรียงลำดับเนื้อหามีความเหมาะสม	4.15	0.63	มาก
1.4 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน	4.52	0.54	มากที่สุด
1.5 เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถเรียนรู้และเข้าใจง่าย	4.67	0.75	มากที่สุด
2. ด้านขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้	4.45	0.64	มาก
2.1 การจัดกิจกรรมขั้นสำรวจ	4.55	0.56	มากที่สุด
2.2 การจัดกิจกรรมขั้นตั้งคำถาม	4.40	0.71	มาก
2.3 การจัดกิจกรรมขั้นอ่านอย่างรอบคอบ	4.69	0.78	มากที่สุด
2.4 การจัดกิจกรรมขั้นจดจำ	4.52	0.54	มากที่สุด
2.5 การจัดกิจกรรมขั้นทบทวน	4.10	0.62	มาก
3. ความพึงพอใจชุดการสอน	4.34	0.74	มาก
3.1 การนำเสนอมีความน่าสนใจ	4.50	0.52	มาก
3.2 เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	4.38	0.87	มาก
3.3 ขนาดตัวอักษรในชุดการสอนอ่านง่ายชัดเจน	4.35	0.92	มาก
3.4 ภาพมีความคมชัด	4.25	0.71	มาก
3.5 การเรียงชุดการสอน	4.22	0.70	มาก
โดยรวม	4.38	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R มีคะแนนรวมทั้ง 3 ด้านเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ระดับความพึงพอใจระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์และจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่านและวิเคราะห์ได้จริง

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ปรากฏว่าประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 เท่ากับ 73.92 ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 76.62 ซึ่งปรากฏว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หมายความว่า ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ได้ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 73.92 และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่านจับใจความเฉลี่ยร้อยละ 76.62 แสดงว่า ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิดในการพัฒนาจากแนวคิด "SQ3R" ของ Francis P. Robinson ที่ต้องการช่วยนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านจับใจความ มีลำดับขั้นตอนคือ 1)สำรวจ (Survey) สำรวจหนังสือ เพื่อดูแนวทางกว้างๆ ก่อนโดยอ่านคำนำ สารบัญ จากนั้นสำรวจบทต่างๆ ของหนังสือโดยดูหัวข้อใหญ่ หรือบทย่อหน้าสรุปของแต่ละบทเพื่อที่เราจะได้รู้ว่าหนังสือเล่มนี้มีคุณค่าและตรงกับความต้องการของเรา หรือไม่ ซึ่งช่วยให้เตรียมคำถามได้ถูก 2) ตั้งคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ผ่านมาสายตัวว่ามีเนื้อหาอะไรบ้าง หัวข้อแต่ละบทนั้นหมายความว่าอะไร มีหลักคือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และรู้จักประมวลความรู้ในเรื่องนั้นเสียก่อนที่จะศึกษารายละเอียดต่อไป 3) อ่าน (Read) จะเป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ตั้งไว้ และอย่ามองข้ามรูปภาพตารางหรือกราฟที่อธิบายเรื่องต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจและจดจำได้รวดเร็วขึ้น 4) ท่อง (Recite) การท่องเพื่อทวนความจำนี้คือการรวบรวมวิชาความรู้เข้าไปเก็บไว้ในสมองอย่างถาวร 5) ทบทวน (Review) ตรวจสอบความถูกต้องในการจำสิ่งที่ผ่านไปแล้ว เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนที่ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้เป็นกิจนิสัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ สัตบุตร์ (2555: 82) ได้พัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 79.63/82.00

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R คะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.38 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 15.32 เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองพบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจมาจากชุดการสอนเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียน ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนด้วยตนเอง รวมทั้งการเลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองสามารถเลือกเนื้อหาในการเรียนได้ด้วยตัวเองควบคุมการทำแบบฝึกหัดด้วยตัวเอง มีรูปภาพประกอบที่นักเรียนสนใจทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557) ที่ได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ วราภรณ์ สัตบุตร์ (2555: 83) ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจมาจาก นักเรียนเรียนได้อย่างอิสระ เรียนตามลำดับความสามารถ เป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก โดยสามารถเรียนตามความก้าวหน้าของตนได้ตามลำพัง อีกทั้งในชุดการสอนยังได้นำเสนอทั้งภาพกราฟิกที่มีการออกแบบให้เหมาะสมกับเนื้อหา จึงเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนสนุกกับบทเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย ช่วยกระตุ้นความอยากรู้ อยากเห็นทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะหาคำตอบหรืออธิบายต่อไป สอดคล้องกับ ทิพยฉัตร พลพะพล ได้พัฒนาชุดการสอนภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยที่ได้รับโดยใช้ชุดการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 73.92 /76.62 ซึ่งปรากฏว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์ของ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556: 10) เนื่องจากบริบทการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการวิจัยเป็นอย่างดี มีการควบคุมสภาพแวดล้อมทางการเรียน ควบคุมห้องเรียน ในขณะที่ทำการทดลองใช้ชุดการสอน

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการอ่านจับใจความมากขึ้น จึงทำให้ผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาจากกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจชุดการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ระดับความพึงพอใจระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์และจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่านและวิเคราะห์ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการออกแบบชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจหลักการใช้งานของเทคนิค SQ3R ก่อน และนำไปปรับประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ได้ตามบริบทของเนื้อหาวิชานั้นๆ เพื่อที่จะได้พัฒนาชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและเหมาะสมที่จะนำไปใช้งานจริงได้
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียน
3. ในการใช้ชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ครูจะต้องฝึกการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการจัดกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**. 5(1), 5-10.
- ทิพย์ฉัตร พละพล. (2561). **การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. ปรินญา นิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทิตินา เขมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณันท์ขจร กันชาติ. (2550). **ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- นฤมล สวนพันธ์. (2548). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พัชนี บุณรัตน์. (2550). **การศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้ชุดการสอนสระลรูป**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพลิน โนนริราช. (2562). **การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระท่อมเสื่อปลา โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ**. **วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**.

- วราภรณ์ สัตบุตร์. (2555). การสร้างชุดการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้ภาษาพม่าเป็นภาษาแรก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านน้ำตก อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วันเพ็ญ วัฒนฐานะ. (2557). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อริยญา บำรุงกลาง. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R โดยประยุกต์ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม. 5(1), 97-108.
- เอมอร์ เนียมน้อย. (2551). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- Bloom. (1964). *Stability and change in human characteristics*. New York, John Wiley and Sons.